

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

သင်တန်းဖွင့်ကဗျာ

နိုင်ရာတာဝန်ယူကြပါစို့

- ❖ ဘုရားရှင်တော်၊ မပွင့်ပေါ်လျှင်၊ သူတော်အများ၊ စိတ်ကောင်းထားလည်း
ဤကားကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်နှင့်၊ ထိုထို ဘုံဘဝ မသိရ၊
များလှအပြစ်တွေ။
- ❖ ဘုရားရှင်တော်၊ ပွင့်ထွန်းပေါ်၍၊ ဟောဖော်ညွှန်ပြ၊ မြတ်ဓမ္မကြောင့် ၊
ဤကားကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်နှင့်၊ ထိုထို ဘုံဘဝ သိကြရ၊
များလှကျေးဇူးတွေ။
- ❖ ကျေးဇူးတော်ရင်၊ ဘုရားရှင်ကို၊ ဦးတင်မပြတ်၊ ကျေးဇူးဆပ်ဖို့၊
အမြဲကြံရတနာ၊ သာသနာ၏။ နိုင်ရာဝန်ထမ်း၊ ကိုယ်စီစွမ်း၊
ကြိုးပမ်းကြပါလေ။

သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော် အစွမ်း

- ❖ သိရန်မှန်ကန်၊ မကျန်ရအောင်၊ လုံးဝစုံလင်၊ အကုန်မြင်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော် အစွမ်းတည်း။
- ❖ သိသည့်တရား၊ များအပြား၌၊ ဟောထားစဖွယ်၊ နည်းသွယ်သွယ်ကို၊ ခြယ်လှယ်စုံလင်၊ အကုန်မြင်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော် အစွမ်းတည်း။
- ❖ ကျွတ်ထိုက်ကြပေ၊ များဝေနေ၏။ ဣန္ဒြေစရိုက်၊ သူ့အကြိုက်ကို၊ နှိုက်ချွတ်စုံလင်၊ အကုန်မြင်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော် အစွမ်းတည်း။
- ❖ သဗ္ဗညုတဉာဏ်အား၊ စွမ်းသုံးပါးကြောင့်၊ အများဝေနေ၊ ကျွတ်လွတ်စေဖို့၊ မနေမနား၊ သက်တော်အားဖြင့်၊ ကြီးမားလေဘိ၊ ရှစ်ဆယ်ပြည့်၍၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံသည့်တိုင်အောင်၊ သယ်ယူဆောင်၊ ဘုန်းခေါင် ငါတို့ ဘုရားတည်း။

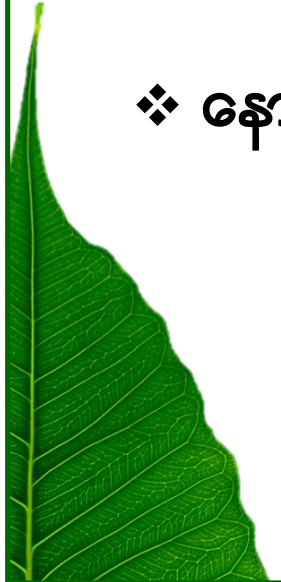
သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု

သင်တန်းဆင်းကဗျာ

ဆက်လက်ကြိုးစားပါဦးမည်

- ❖ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၊ လောင်းလျာတုန်းက၊ နောက်ဆုံးအထိ၊ ပါရမီ၊
- ❖ လူနတ်များစွာ၊ ချမ်းသာရေးမို့၊ အသက်ပေးလို့၊ ဖြည့်ခဲ့သည်။
- ❖ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၊ သာသနာအတွက်တော့၊ ငါပါအသက်၊ ဆုံးစေမည်၊
- ❖ နောက်မဆုတ်ပေါင်၊ ခုလိုတွေးလို့၊ ကုသိုလ်ရေးမို့၊ ကြိုးစားမည် ။

ကျေးဇူးတုံ့ဆပ်ပူဇော်လွှာ

ယနေ့ယခု အကျွန်ုပ်တို့ ပေါင်းစု၍

- ပြုခဲ့သမျှသော ဒါနကုသိုလ်၊
- ဆောက်တည်ခဲ့သမျှသော သီလကုသိုလ်၊
- ပွားများ အားထုတ်ခဲ့သမျှသော ဘာဝနာကုသိုလ်၊
- သာသနာတော် တည်တံ့ရာ တည်တံ့ကြောင်း၊
- တိုးတက်ရာ တိုးတက်ကြောင်း၊
- ပြန့်ပွားရာ ပြန့်ပွားကြောင်း၊
- ဆောက်ရွက်ခွင့် ရသမျှသော သာသနာပြု ကုသိုလ် အစုစုတို့ဖြင့်

ရတနာမြတ်သုံးပါး၊ မိဘ၊ ဆရာသမား၊ ကျေးဇူးရှင်အပေါင်းတို့နှင့် တကွ သာသနာတော် မြတ်ကြီးအား ဓမ္မပူဇော်အဖြစ် ကျေးဇူးတုံ့ဆပ် ပူဇော်ပါ၏။

ဆုတောင်း အမျှဝေ

- ❖ ဤပြုခဲ့သော ကုသလစေတနာ အဝဝတို့သည် အကျွန်ုပ်တို့ ပန်ဆင်ထားသော မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန် ဟေဓိဆုမြတ် အသီးအသီးအတွက် အထောက်အပံ့ ဖြစ်ပါစေ။
- ❖ ဤပြုခဲ့သမျှသော ကုသလစေတနာ အဝဝတို့ကို အကျွန်ုပ်တို့နှင့်တကွ ဘဝအဆက်ဆက် သံသရာအဆက်ဆက်၌ တော်စပ်ခဲ့ကြဖူးသမျှသော မိဟောင်းဖဟောင်း၊ ဆရာဟောင်း၊ သမားဟောင်း၊ ဆွေဟောင်း၊ မျိုးဟောင်း၊ ကျေးဇူးရှင်အပေါင်းတို့နှင့်တကွ ၃၁ ဘုံတွင် ကျင်လည်လျက် ရှိကြကုန်သော သုခိတ၊ ဒုက္ခိတ သတ္တဝါ၊ ဝေနေယျအပေါင်းတို့အား ထပ်တူထပ်မျှ ရကြစေခြင်းငှါ အကျွန်ုပ်တို့ အားလုံးက အမျှပေးဝေ ဒါနပြုကြပါကုန်၏။

အားလုံး ကြား..ကြား..သမျှ (အမျှ...အမျှ...အမျှ) ယူတော်မူကြပါကုန်လော့။
သာဓု...သာဓု...သာဓု။

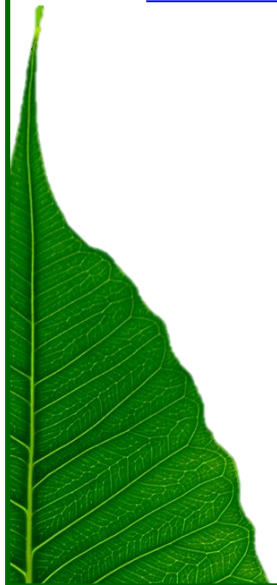
အဘိဓမ္မာသင်တန်း

ပကိဏ်းပိုင်း

သင်တန်း ဆရာတော်
ပညာပါရမီဆရာတော် ဦးညာဏဝရ

(စင်္ကာပူနိုင်ငံ)
ဇူလိုင်လ ၁၇၊ ၁၈၊ ၁၉ ရက် ၂၀၁၅

ပက်ကီးအဓိပ္ပါယ်

❖ စိတ်၊ စေတသိက်တည်းဟူသော နာမ်တရားတို့ကို ဝေဒနာစသော သင်္ခဟ (၆) မျိုးတို့ဖြင့် ရောပြွမ်း၍ ပြဆိုရာ ဖြစ်သောကြောင့် **ပက်ဏ္ဍက** = ပက်ကီးဟု ခေါ်ပါသည်။

နာမ် တေပညံ

❖ နာမ်တရား (၅၃) ပါး ရှိပါသည် (တေ = ၃၊ ပညံ = ၅၀)။ ၎င်းတို့မှာ ...

1. စိတ် (၈၉) ပါးသည် အာရုံကို သိတတ်သော သဘောအားဖြင့် (၁) ပါး
2. စေတသိက် (၅၂) ပါးတို့သည် ဖဿ၏ အာရုံကို တွေ့ထိခြင်းသဘော၊ ဝေဒနာ၏ အာရုံ၏ အရသာကို ခံစားခြင်းသဘော စသော မိမိတို့၏ ကိုယ်ပိုင်လက္ခဏာတို့ဖြင့် အသီးသီး ရေတွက် အပ်သောကြောင့် (၅၂) ပါး = ပေါင်း (၅၃) ပါးဟု ရှိ၏။

❖ အဘိဓမ္မာပို့ချချက်စာအုပ် စာမျက်နှာ (၉၆)

သင်္ဂဟ (၆) ပါး

1. ဝေဒနာသင်္ဂဟ = ဝေဒနာ အ မျိုးအစားအလိုက် စိတ်၊ စေတ သိက်တို့ကို ပေါင်း၍ ရေတွက်ခြင်း
2. ဟေတုသင်္ဂဟ = ဟိတ် (၆) ပါးတို့ဖြင့် စိတ်၊ စေတသိက်တို့ကို ပေါင်း၍ ရေတွက်ခြင်း
3. ကိစ္စသင်္ဂဟ = စိတ်၊ စေတသိက်တို့၏ ပြုဖွယ် 'ကိစ္စ' (လုပ်ဆောင်ချက်) အလိုက် ပေါင်း၍ ရေတွက်ခြင်း
4. ဒွါရသင်္ဂဟ = အာရုံဝင်ရောက်ရာ တံခါးပေါက် 'ဒွါရ' အလိုက် စိတ်၊ စေတသိက် တို့ကို ပေါင်း၍ ရေတွက်ခြင်း
5. အာရမ္မဏသင်္ဂဟ = အာရုံအလိုက် စိတ်၊ စေတသိက်တို့ကို ပေါင်း၍ ရေတွက်ခြင်း
6. ဝတ္ထုသင်္ဂဟ = မှီရာဝတ္ထုအလိုက် စိတ်၊ စေတသိက်တို့ကို ပေါင်း၍ ရေတွက်ခြင်း

အဘိဓမ္မာပို့ချချက်စာအုပ် စာမျက်နှာ (၉၆)

ဝေဒနာသင်္ဂဟ

- ❖ ဝေဒနာ အ မျိုးအစားအလိုက် စိတ်၊ စေတ သိက်တို့ကို ပေါင်း၍ ရေတွက်ရာ ဖြစ်သောကြောင့် ဝေဒနာသင်္ဂဟ မည်၏။
- ❖ ဝေဒနာသည် ကုန္တိဟောစဉ်ကို လိုက်၍ ရေတွက်သော **ကုန္တိယဘေဒနည်း**၊ အာရုံခံစားမှုအလိုက် ရေတွက်သော **အာရမ္မဏာနာဘဝနည်းအားဖြင့် (၂) မျိုး ရှိ၏။**

ကုန္တိယဘေဒနည်း

1. သုခဝေဒနာ = ခန္ဓာကိုယ်၌ ဖြစ်သော ချမ်းသာသော ခံစားမှု
2. ဒုက္ခဝေဒနာ = ခန္ဓာကိုယ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲသော ခံစားမှု
3. သောမနဿဝေဒနာ = စိတ်၌ ဖြစ်သော ချမ်းသာသော ခံစားမှု
4. ဒေါမနဿဝေဒနာ = စိတ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲသော ခံစားမှု
5. ဥပေက္ခာဝေဒနာ = စိတ်၌ ဖြစ်သော အသင့်အတင့် ခံစားမှု၊ အလယ် အလတ် ခံစားမှု (ဝမ်းသာ၊ ဝမ်းနည်း မဟုတ်သော ခံစားမှု)

အဘိဓမ္မာပို့ချချက်စာအုပ် စာမျက်နှာ (၉၇)

အာရမ္မဏာနာဝန လက္ခဏာ

1. သုခဝေဒနာ = ခန္ဓာကိုယ်၌ ဖြစ်သော ချမ်းသာသော ခံစားမှု
2. ဒုက္ခဝေဒနာ = ခန္ဓာကိုယ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲသော ခံစားမှု
3. အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ = ဒုက္ခလည်း မဟုတ်၊ သုခလည်း မဟုတ်သော ခံစားမှု (အလယ် အလတ်ခံစားမှု)

ဝေဒနာဖြင့် စိတ်ကို ဝေဖန်ခြင်း

စဉ်	ဣန္ဒြိယဘေဒနည်း	စိတ်အရေအတွက်	စဉ်	အာရမ္မဏာနာဝနည်း	စိတ်အရေအတွက်
၁။	သုခဝေဒနာ	၁	၁။	သုခဝေဒနာ	၆၃
၂။	သောမနဿဝေဒနာ	၆၂			
၃။	ဒုက္ခဝေဒနာ	၁	၂။	ဒုက္ခဝေဒနာ	၃
၄။	ဒေါမနဿဝေဒနာ	၂			
၅။	ဥပေက္ခာဝေဒနာ	၅၅	၃။	ဥပေက္ခာဝေဒနာ	၅၅

ဟေတုသင်္ဂဟ

- ❖ ‘ဟိတ်’ မှာ ဟေတုဟူသော ပါဠိမှ လာ၍ ‘အကြောင်းတရား’ ဟု အဓိပ္ပါယ် ရ၏။
- ❖ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ တည်းဟူသော အကုသိုလ်ဖြစ်ကြောင်း အကုသိုလ်ဟိတ်သုံးပါး၊
အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟ တည်းဟူသော ကုသိုလ်ဖြစ်ကြောင်း ကုသိုလ်ဟိတ်သုံးပါး ရှိ၏။
ထိုဟိတ် (၆) ပါးတို့ဖြင့် စိတ်၊ စေတ သိက်တို့ကို ပေါင်း၍ ရေတွက်ရာ ဖြစ်သောကြောင့် ဟေတုသင်္ဂဟ
မည်၏။ ထိုတွင် ...
- 1. အဟိတ်စိတ် (၁၈) ပါးသည် အထက်ပါ ဟိတ် (၆) မျိုးလုံး မရှိ၍ အဟိတ်စိတ် (အဟေတုကစိတ္တ) ဟု
ခေါ်၏။
- 2. ကျန်သော စိတ် (၇၁) ပါးတို့သည် ဆိုင်ရာ ဟိတ်ရှိသောကြောင့် သဟိတ်စိတ် (သဟေတုကစိတ္တ) ဟု
ခေါ်၏။

❖ အဘိဓမ္မာပို့ချချက်စာအုပ် စာမျက်နှာ (၉၇)

ဟိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ဝေဖန်ခြင်း

စဉ်	ဟိတ်အမျိုးအစား	ရနိုင်သည့် စိတ်အရေအတွက်	ဟိတ်များ
၁။	အဟိတ်စိတ် (၁၈) ပါး	ပဉ္စဒါရဝဇ္ဇာန်း၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် (၁၀)၊ သမ္ပတ္တိစိုက်၊ သန္တိရဏ၊ ဝုဋ္ဌော၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်	အဟိတ်
၂။	ဧကဟိတ်စိတ် (၂) ပါး	မောဟမူဒွေ	မောဟဟိတ်
၃။	ဒွိဟိတ်စိတ် (၂၂) ပါး	လောဘမူစိတ် (၈) ပါး	လောဘ၊ မောဟ
		ဒေါသမူစိတ် (၂) ပါး	ဒေါသ၊ မောဟ
		ကာမသောဘန ဉာဏဝိပ္ပယုတ်စိတ် (၁၂) ပါး	အလောဘ၊ အဒေါသ
၄။	တိဟိတ်စိတ် (၄၇) ပါး	ကာမသောဘန ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် (၁၂) ပါး၊ မဟဂ္ဂုတ်၊ လောကုတ္တရာစိတ် - ၃၅ ပါး = ပေါင်း (၄၇) ပါး	အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟ
၅။	သဟိတ်စိတ် (၇၁) ပါး	အကုသိုလ်စိတ် ၁၂။ ကာမသောဘန ၂၄။ မဟဂ္ဂုတ် ၂၇။ လောကုတ္တရာစိတ် ၈ ပါး	ဟိတ် ၆ ပါး

ဟိတ်ကို ဇာတိဘောဒအားဖြင့် ဝေဖန်ခြင်း

1. အကုသိုလ်ဇာတ် (၃) ပါး (လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ)
2. ကုသိုလ်ဇာတ် (၃) ပါး (အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟ)
3. ဝိပါက်ဇာတ် (၃) ပါး (အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟ)
4. ကြိယာဇာတ် (၃) ပါး (အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟ)

ဟိတ်ကို ဘူမိဘောဒအားဖြင့် ဝေဖန်ခြင်း

1. ကာမဘုံ = ဟိတ် (၆) ပါး (အကုသိုလ်၊ ကုသိုလ်၊ ဝိပါက်၊ ကြိယာ)
2. ရူပဘုံ = ဒေါသဟိတ်ကြည့်သော ဟိတ် (၅) ပါး (အကုသိုလ်၊ ကုသိုလ်၊ ဝိပါက်၊ ကြိယာ)
3. အရူပဘုံ = ဒေါသဟိတ်ကြည့်သော ဟိတ်(၅) ပါး (အကုသိုလ်၊ ကုသိုလ်၊ ဝိပါက်၊ ကြိယာ)
4. လောကုတ္တရာဘုံ = အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟ ဟိတ် (၃) ပါး (ကုသိုလ်၊ ဝိပါက်၊ ကြိယာ)

အဘိဓမ္မာပို့ချချက်စာအုပ် စာမျက်နှာ (၉၈)

ဟိတ်ကို ပုဂ္ဂလဘောဒအားဖြင့် ဝေဖန်ခြင်း

1. ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် = ဟိတ် (၆) ပါး (အကုသိုလ်၊ ကုသိုလ်၊ ဝိပါက်)
2. သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ် = ဟိတ် (၆) ပါး (အကုသိုလ်၊ ကုသိုလ်၊ ဝိပါက်)
3. သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် = ဟိတ် (၆) ပါး (အကုသိုလ်၊ ကုသိုလ်၊ ဝိပါက်)
4. အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် = ဒေါသဟိတ်ကြည်သော ဟိတ် (၅) ပါး (အကုသိုလ်၊ ကုသိုလ်၊ ဝိပါက်)
5. ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် = အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမော ဟိတ် (၃) ပါး (ဝိပါက်၊ ကြိယာ)

ဟိတ်ကို တိတ်ဖြင့် ဝေဖန်ခြင်း

1. အကုသိုလ်ဟိတ် (၃) ပါး (လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ)
2. ကုသိုလ်ဟိတ် (၃) ပါး (အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟ)
3. အဗျာကတဟိတ် (၃) ပါး (အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟ)

အဘိဓမ္မာပို့ချချက်စာအုပ် စာမျက်နှာ (၉၉)

ကိစ္စသင်္ဂဟ

- ❖ စိတ်၊ စေတသိက်တို့ကို ၎င်းတို့၏ ပြုဖွယ် “ကိစ္စ” အလိုက် ပေါင်း၍ ရေတွက်ရာ ဖြစ်သောကြောင့် ကိစ္စသင်္ဂဟ မည်၏။
- ❖ ရှေ့စိတ်နောက်စိတ် နှစ်ခုတို့၏အကြား စိတ်၊ စေတသိက်တို့၏ ပြုဖွယ် “ကိစ္စ” (သို့မဟုတ်) စိတ်တစ်ခု ဖြစ်လောက်ရာ ဥပါဒ်၊ဋီ၊ဘင် ဟုဆိုအပ်သော ခဏငယ် (၃) ချက် ကာလကို “ဌာန” ဟု ခေါ်ပါသည်။
- ❖ အဘိဓမ္မာပို့ချချက်စာအုပ် စာမျက်နှာ (၉၉)

ဘဝဖြစ်စဉ်နှင့် ကိစ္စ (၁၄) ပါး

- ❖ ကိစ္စ (၁၄) ပါး အစဉ်သည် ဘဝတစ်ခုတွင် သတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်၌ ဖြစ်နိုင်သော စိတ်ဖြစ်စဉ် အတိုင်း စီစဉ်ထားခြင်း ဖြစ်၏။
- ❖ ကိစ္စ (၁၄) ပါးတွင် ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင်၊ စုတိတို့သည် စိတ်ဖြစ်စဉ် (ဝီထိစိတ်) မှ အလွတ်ဖြစ်သော ဝီထိမုတ်စိတ်များ ဖြစ်ကြ၏။ ဤစိတ်များသည် ရှေးဘဝက ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်တို့၏ အကျိုးဝိပါက်စိတ်များ ဖြစ်ကြ၏။
- ❖ ပထမဆုံး **ပဋိသန္ဓေစိတ်က** ဘဝဟောင်းနှင့် ဘဝသစ်ကို ဆက်စပ်၍ ဘဝသစ် ရလာအောင် ဆောင်ရွက်ပေး၏။
- ❖ **စုတိစိတ်က** ဘဝတစ်ခုကို အဆုံးသတ် ပေး၏။
- ❖ ထိုပဋိသန္ဓေနှင့် စုတိစိတ်တို့၏ အကြား၌ ရှေးကံ၏ အကျိုးဝိပါက်ဖြစ်သော **ဘဝင်စိတ်များက** ဘဝပြတ်မသွားအောင် ကြားခံအဖြစ် ဆက်လက် ဖြစ်နေကြ၏။

ဘဝဖြစ်စဉ်နှင့် ကိစ္စ (၁၄) ပါး

- ❖ အာဝဇ္ဇာန်း မှစ၍ တဒါရုံတိုင်အောင်သော စိတ်တို့သည် ဝီထိစိတ်များ ဖြစ်ကြသည်။
- ❖ ဘဝင်စိတ်တို့၏ အကြားအကြား၌ အာရုံနှင့် ဒွါရတို့ တိုက်ဆိုင်မှုကြောင့် မြင်မှုစိတ်ဖြစ်စဉ် (စက္ခုဝိညာဏဝီထိ)၊ ကြားမှုစိတ်ဖြစ်စဉ် (သောတဝိညာဏဝီထိ) စသော ဝီထိစိတ်များ ဖြစ်ကြ၏။
- ❖ ထိုဝီထိစိတ်တို့၏ အကြားအကြားနှင့် ဝီထိစိတ် မဖြစ်သည့် အချိန်တို့တွင် ရှေးကံ၏ အကျိုးတရားဖြစ်သော ဘဝင်စိတ်များ အမျှင်မပြတ် ဖြစ်ပေါ်နေမည် ဖြစ်သည်။

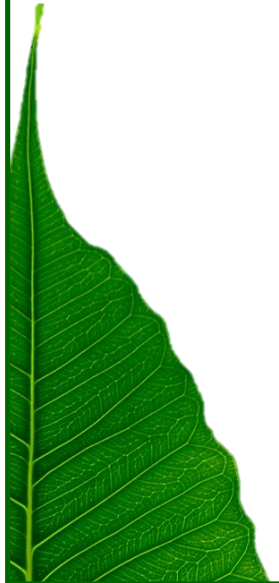
ပဋိသန္ဓေ(မွေး)

ဘဝင်(နေ)

စုတိ (သေ)

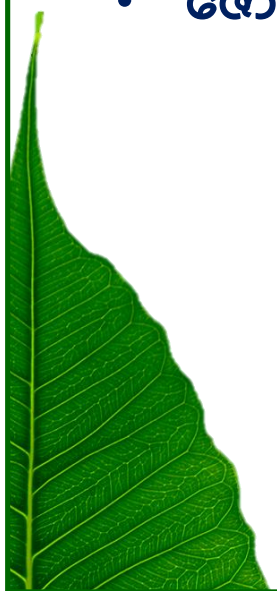
ဖွင့်	(ပဉ္စဒါရာဝဇ္ဇန်း)
မြင်	(ဒဿန)
ကြား	(သဝန)
နံ	(ဃာယန)
စား	(သာယန)
ထိ	(ဗုဿန)
လက်ခံ	(သမ္ပုဋ္ဌိစူ န)
စုံစမ်း	(သန္တိရဏ)
ဆုံးဖြတ်	(ဝုဠော)
ခံစား	(ဇော)
ပြန်တွေး	(တဒါရုံ)

ဝီထိ (စိတ်ဖြစ်စဉ်)

- အတိတဘဝင် (လွန်) ၊ ဘဝင်စလန (လှုပ်) ၊ ဘဝင်ပွဏ္ဏဒ (ဖြတ်)၊
- ပဉ္စဒါရာဝဇ္ဇန်း (တံခါးငါးခုကိုဖွင့်)၊ စက္ခုဝိညာဏ် (မြင်)၊
- သမ္ပဋိတ္တိင်း (လက်ခံ)၊ သန္တီရဏာ (စုံစမ်း)၊ ဝုဠော (ဆုံးဖြတ်)
- ဇော ၇ ကြိမ် (ခံစားသိ)၊ တဒါရုံ ၂ ကြိမ် (ပြန်တွေး)

ကိစ္စ၊ ဌာနတို့ဖြင့် စိတ်ကို ဝေဖန်ခြင်း

စဉ်	ကိစ္စ	ရနိုင်သော စိတ်များ	ပေါင်း
၁။	ပဋိသန္ဓေကိစ္စ	ဥပေက္ခာသန္တိရဏ - ၂၊ မဟာဝိပါက် - ၈၊ မဟာဂ္ဂုတ် ဝိပါက် - ၉	၁၉
၂။	ဘဝင်ကိစ္စ	ဥပေက္ခာသန္တိရဏ - ၂၊ မဟာဝိပါက် - ၈၊ မဟာဂ္ဂုတ် ဝိပါက် - ၉	၁၉
၃။	အာဝဇ္ဇန်းကိစ္စ	ပဉ္စဒွါရဝဇ္ဇန်း၊ မနောဒွါရဝဇ္ဇန်း (အာဝဇ္ဇန်းခွေး)	၂
၄။	ဒဿနကိစ္စ	စက္ခုဝိညာဏ်ခွေး	၂
၅။	သဝနကိစ္စ	သောတဝိညာဏ်ခွေး	၂
၆။	ဃာယနကိစ္စ	ဃာနဝိညာဏ်ခွေး	၂
၇။	သာယနကိစ္စ	ဇိဝှိဝိညာဏ်ခွေး	၂
၈။	ဖုဿနကိစ္စ	ကာယဝိညာဏ်ခွေး	၂

ကိစ္စ၊ ဌာနတို့ဖြင့် စိတ်ကို ဝေဖန်ခြင်း

စဉ်	ကိစ္စ	ရနိုင်သော စိတ်များ	ပေါင်း
၉။	သမ္ပုဋ်စိတ်ကိစ္စ	သမ္ပုဋ်စိတ်ဒွေး	၂
၁၀။	သန္တရဏကိစ္စ	သန္တရဏ (၃) ခု	၃
၁၁။	ဝုဠေကိစ္စ	မနောဒွါရာဝဇ္ဇာန်း (ပဉ္စဒွါရ၌ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကိစ္စ)	၁
၁၂။	ဇောကိစ္စ	အကု - ၁၂၊ ကု - ၂၁၊ ဖိုလ်စိတ် - ၄ ပါး၊ အာဝဇ္ဇာန်းဒွေး ကြည်သော ကြိယာစိတ် (၁၈) ပါး (ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ဖိုလ်၊ ကြိယာ၊ အာဝဇ္ဇာန်းဒွေး မပါ)	၅၅
၁၃။	တဒါရုံကိစ္စ	မဟာဝိပါက် - ၈၊ သန္တရဏ (၃) ခု (ပိဋိဘဝဂ်)	၁၁
၁၄။	စုတိကိစ္စ	ဥပေက္ခာသန္တရဏ - ၂၊ မဟာဝိပါက် - ၈၊ မဟာဂ္ဂုတ်ဝိပါက် - ၉	၁၉

ကိစ္စ၊ ဌာနတို့ဖြင့် စိတ်ကို ဝေဖန်ခြင်း

စဉ်	ကိစ္စ	စဉ်	ဌာန
၁။	ပဋိသန္ဓေကိစ္စ	၁။	ပဋိသန္ဓေဌာန
၂။	ဘဝင်ကိစ္စ	၂။	ဘဝင်ဌာန
၃။	အာဝဇ္ဇာန်းကိစ္စ	၃။	အာဝဇ္ဇာန်းဌာန
၄။	ဒဿနကိစ္စ	၄။	ပစ္စဝိညာဏ်ဌာန
၅။	သဝနကိစ္စ		
၆။	ဃာယနကိစ္စ		
၇။	သာယနကိစ္စ		
၈။	ဗုဿနကိစ္စ		

ကိစ္စ၊ ဌာနတို့ဖြင့် စိတ်ကို ဝေဖန်ခြင်း

စဉ်	ကိစ္စ	စဉ်	ဌာန
၉။	သမ္ပဋိစိုက်ကိစ္စ	၅။	သမ္ပဋိစိုက်ဌာန
၁၀။	သန္တရဏကိစ္စ	၆။	သန္တရဏဌာန
၁၁။	ဝုဠေကိစ္စ	၇။	ဝုဠေဌာန
၁၂။	ဇောကိစ္စ	၈။	ဇောဌာန
၁၃။	တဒါရုံကိစ္စ	၉။	တဒါရုံဌာန
၁၄။	စုတိကိစ္စ	၁၀။	စုတိဌာန

ဆိုင်ရာစိတ်တို့ တပ်နိုင်သည့် ကိစ္စများ

ကိစ္စအရေအတွက်	စိတ်အရေအတွက်	တပ်နိုင်သော (ရနိုင်သော) ကိစ္စများ
(၅) ကိစ္စ တပ်သောစိတ်	ဥပေက္ခာသန္တီရဏစိတ် - ၂ ပါး	ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင်၊ စုတိ၊ တဒါရုံ၊ သန္တီရဏ
(၄) ကိစ္စ တပ်သောစိတ်	မဟာဝိပါက်စိတ် (၈) ပါး	ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင်၊ စုတိ၊ တဒါရုံ
(၃) ကိစ္စ တပ်သောစိတ်	မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက်စိတ် (၉) ပါး	ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင်၊ စုတိ
(၂) ကိစ္စ တပ်သောစိတ်	သောမနဿသန္တီရဏစိတ် - ၁ ပါး	သန္တီရဏ၊ တဒါရုံ
(၂) ကိစ္စ တပ်သောစိတ်	မနောဒွါရာဝဇ္ဇာန်း (၃ဌော)	၃ဌော၊ အာဝဇ္ဇာန်း
(၁) ကိစ္စ တပ်သောစိတ်	ဇော (၅၅) ပါး၊ မနောဓာတ် (၃) ခု (ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇာန်းနှင့် သမ္ပဋိစိုက်ခွေ)၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် (၁၀) = ပေါင်း (၆၈) ပါး	မိမိတို့၏ ဆိုင်ရာ (၁) ကိစ္စ ဆီ

ဒွါရသင်္ဂဟ

❖ အာရုံဝင်ရောက်ရာ တံခါးပေါက် 'ဒွါရ' အလိုက် စိတ်၊ စေတသိက်တို့ကို ပေါင်း၍ ရေတွက်ခြင်းသည် ဒွါရသင်္ဂဟ မည်၏။

❖ ပကတိ တံခါးပေါက်သည် လူတို့ ဝင်ထွက်ရာ ဖြစ်သကဲ့သို့ ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံစသော အာရုံတို့ ဝင်ရောက်ရာ၊ ဖြစ်ပေါ်ရာ နေရာများကို ဒွါရဟု တင်စား၍ ခေါ်ခြင်း ဖြစ်၏။ ဒွါရ (၆) ပါး ရှိ၏။ ၎င်းတို့မှာ ...

1. စက္ခုဒွါရ = စက္ခုပသာဒရုပ် - မျက်စိအကြည်ရုပ်
2. သောတဒွါရ = သောတပသာဒရုပ် - နားအကြည်ရုပ်
3. ယာနဒွါရ = ယာနပသာဒရုပ် - နှာခေါင်းအကြည်ရုပ်
4. ဇိဝှိဒွါရ = ဇိဝှိပသာဒရုပ် - လျှာအကြည်ရုပ်
5. ကာယဒွါရ = ကာယပသာဒရုပ် - ကိုယ်အကြည်ရုပ်
6. မနောဒွါရ = ဘဝင်စိတ် (၁၉) ပါး (ဘဝဂုံပစ္စေဒ - ၁၉ ပါး) - စိတ်အကြည်ဓာတ်

ဒွါရကို ဝီထိဖြင့်မှတ်ရန်

• ပဉ္စဒွါရဝီထိ

- တီ၊ န၊ ဒ၊ ပဉ္စ (၁)၊ စက္ခု (၂)၊ သံ (၂)၊ သန် (၃) ၊
- ဝု (၁) ၊ ဇော (ကာမဇော ၂၉- အကု ၁၂၊ ဟသိ ၁၊ မဟာကု ၈၊ မဟာကြိ ၈)၊ တဒါရုံ (၁၁)၊ (၄၆ ပါး)

• မနောဒွါရဝီထိ

- န၊ ဒ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဇော (ကာမဇော - ၂၉၊ အပ္ပနာဇော ၂၆= မဟာဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် ၉၊ ကြိယာ ၉၊ လောကုတ္တရာ ၈)၊ တဒါရုံ (၁၁)၊ (၆၇ ပါး)

ဒွါရဖြင့် စိတ်ကို ဝေဖန်ခြင်း

စဉ်	ဒွါရ	ဖြစ်နိုင်သောစိတ်များ	ပေါင်း
၁။	စက္ခုဒွါရ	ပစ္စုဒ္ဓါရာဝဇ္ဇာန်း (၁) စက္ခုဝိညာဏ် (၂) သမ္ပတ္တိစိတ် (၂) သန္တိရဏ (၃) ဝုဠော (မနောဒွါရဝဇ္ဇာန်း) (၁) ကာမဇော(၂၉) မဟာဝိပါက် တဒါရုံ (၈)	၄၆
၂။	သောတဒွါရ	။ ။ သောတဝိညာဏ် (၂) ။ ။	၄၆
၃။	ယာနဒွါရ	။ ။ ယာနဝိညာဏ် (၂) ။ ။	၄၆
၄။	ဇိဝှိဒွါရ	။ ။ ဇိဝှိဝိညာဏ် (၂) ။ ။	၄၆
၅။	ကာယဒွါရ	။ ။ ကာယဝိညာဏ် (၂) ။ ။	၄၆
အထက်ပါ ရုပ်ဒွါရ (၅) ခု ၌ ဖြစ်နိုင်သည့် စိတ်တို့ကို ပေါင်း၍ ရေတွက်သော် ကာမစိတ် (၅၄) ပါး ရမည် ဖြစ်သည်။			

ဒွါရဖြင့် စိတ်ကို ဝေဖန်ခြင်း

စဉ်	ဒွါရ	ဖြစ်နိုင်သောစိတ်များ	ပေါင်း
၆။	မနောဒွါရ	မနောဒွါရာဝဇ္ဇာန်း (၁) ဇော (၅၅) တဒါရုံ (၁၁)	၆၇
၇။	ဒွါရဝိမုတ်	ဥပေက္ခာ သန္တိရဏ (၂) မဟာဝိပါက် (၈) {ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင်၊ စုတိကိစ္စ တပ်ခိုက်} မဟာဂ္ဂုတ်ဝိပါက်စိတ် (၉) ပါး {ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင်၊ စုတိကိစ္စ တို့သာ ဆောင်ရွက်ကြ၏}	၁၉

ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင်၊ စုတိကိစ္စတပ်သောစိတ် (၁၉) ပါးတို့သည် အတိတ်ကံ၏ အကျိုးဆက်ကြောင့် ဖြစ်ကြ၏။ ၎င်းကိစ္စများတပ်ခိုက် မည်သည့် ဒွါရတွင်မှ မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ဒွါရဝိမုတ်စိတ်များ ဖြစ်ကြ၏။

ဆိုင်ရာစိတ်တို့ ဖြစ်နိုင်ရာ ခွဲရများ

စဉ်	ဖြစ်နိုင်ရာခွဲရများ	ဆိုင်ရာစိတ်	ပေါင်း
၁။	(၁) ခွဲရ	ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် (၁၀) {စက္ခုဝိညာဏ်စသည်} အပ္ပနာဇော (၂၆) {မနောခွဲရ}	၃၆
၂။	(၅) ခွဲရ	မနောဓာတ်သုံးခု (ပဉ္စခွဲရာဝဇ္ဇာန်း၊ သမ္ပုဋ်စိုက်ဒွေ) {စက္ခုစသော ပဉ္စခွဲရ}	၃
၃။	(၆) ခွဲရ	သောမနဿ သန္တိရဏ (၁) ဝုဠာ (၁) ကာမဇော (၂၉)	၃၁
၄။	ရံခါ (၆) ခွဲရ၌ ဖြစ်၍ ရံခါ (၆) ခွဲရ မှ လွတ်သော စိတ်	ဥပေက္ခာ သန္တိရဏ (၂) မဟာဝိပါက်စိတ် (၈) {သန္တိရဏ၊ တဒါရံကိစ္စ တပ်ခိုက် (၆) ခွဲရ၌ ဖြစ်၍ ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင်၊ စုတိကိစ္စ တပ်ခိုက် (၆) ခွဲရမှ လွတ်}	၁၀
၅။	ခွဲရဝိမုတ် (အမြဲ)	မဟာဂ္ဂုတ်ဝိပါက်စိတ် (၉) ပါး {ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင်၊ စုတိကိစ္စတို့သာ ဆောင်ရွက်ကြ၏}	၉

အာရမ္မဏသင်္ဂဟ

❖ အာရုံအလိုက် စိတ်၊ စေတသိက်တို့ကို ပေါင်း၍ ရေတွက်ခြင်းသည် အာရမ္မဏသင်္ဂဟ မည်၏။

❖ ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံစသော အာရုံတို့သည် စိတ်၊ စေတသိက်တို့၏ “ဓမ္မလျော်ရာ” ဖြစ်သောကြောင့် အာရမ္မဏ မည်၏။ စိတ်၊ စေတသိက်တို့၏ စွဲမှီဖြစ်ပေါ်ရာ ဖြစ်သောကြောင့် အာလမ္မဏ လည်း မည်၏။ အာရုံ (၆) ပါး ရှိ၏။ ၎င်းတို့မှာ ...

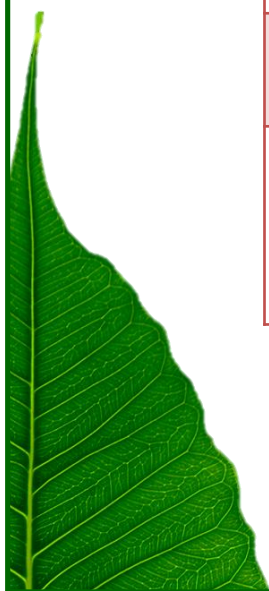
1. ရူပါရုံ = အဆင်းအမျိုးမျိုး (ရူပရုပ်)
2. သဒ္ဓါရုံ = အသံအမျိုးမျိုး (သဒ္ဓါရုပ်)
3. ဂန္ဓာရုံ = အနံ့အမျိုးမျိုး (ဂန္ဓာရုပ်)
4. ရသာရုံ = အရသာအမျိုးမျိုး (ရသာရုပ်)
5. ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ = အတွေ့အထိအမျိုးမျိုး (ပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယောဟုဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗရုပ်)
6. ဓမ္မာရုံ = ကျန်သော သိဗ္ဗယ်အမျိုးမျိုး (ပသာဒရုပ် - ၅ ပါး၊ သုခုမရုပ် - ၁၆ ပါး၊ စိတ် - ၈၉ ပါး၊ စေတသိက် - ၅၂ ပါး၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ် အားဖြင့် (၆) မျိုး)

အာရုံဖြင့် စိတ်ကို ဝေဖန်ခြင်း

စဉ်	စိတ်	အာရုံ
၁။	စက္ခုဒွါရိကစိတ် (၄၆) ပါး	ပစ္စုပ္ပန် ရူပါရုံ ကိုသာ အာရုံပြုကြ၏။
၂။	သောတာဒွါရိကစိတ် (၄၆)	ပစ္စုပ္ပန် သဒ္ဓါရုံ ကိုသာ အာရုံပြုကြ၏။
၃။	ယာနဒွါရိကစိတ် (၄၆) ပါး	ပစ္စုပ္ပန် ဂန္ဓာရုံ ကိုသာ အာရုံပြုကြ၏။
၄။	ဇိဝှိဒွါရိကစိတ် (၄၆) ပါး	ပစ္စုပ္ပန် ရသာရုံ ကိုသာ အာရုံပြုကြ၏။
၅။	ကာယဒွါရိကစိတ် (၄၆)	ပစ္စုပ္ပန် ဖောဋ္ဌာရုံ ကိုသာ အာရုံပြုကြ၏။
၆။	မနောဒွါရိကစိတ် (၆၇) ပါး	ပစ္စုပ္ပန်၊ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ကာလဝိမုတ်ဖြစ်သော အာရုံ (၆) ပါးကို ထိုက်သင့်သလို အာရုံပြုကုန်၏။

အာရုံဖြင့် စိတ်ကို ဝေဖန်ခြင်း

စဉ်	စိတ်	အာရုံ
၇။	ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင်၊ စုတိ ကိစ္စ တပ်သော ဒွါရိမုတ် စိတ် (၁၉) ပါး	အခြားမဲ့ဘဝ၌ ဆဒ္ဒါရိက မရဏာသန္ဓေဇာ သည် ယူအပ်သော ပစ္စုပ္ပန်၊ အတိတ်၊ ပညတ်ဖြစ်သော ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ် ဟု သမုတ်အပ်သော အာရုံ (၆) ပါးကို ထိုက်သင့်သလို အာရုံပြုကုန်၏။

ကာလဝိမုတ်

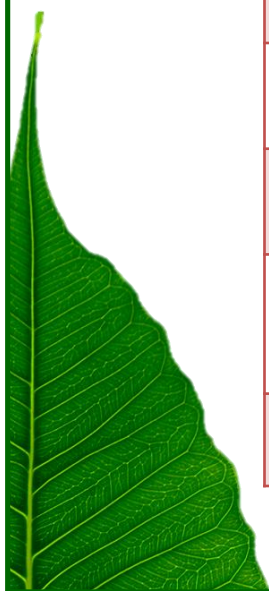
❖ နိဗ္ဗာန်သည် မပျက်မဆဲ အမြဲတည်၍ ကာလသုံးပါးတို့ဖြင့် သတ်မှတ်၍ မရ ။ ပညတ်သည် ဥပါဒ်၊ဌီ၊ဘင် အားဖြင့် အထ င်အရှား မရှိ၍ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်အနေဖြင့် မ ဆိုထိုက်။ ထို့ကြောင့် နိဗ္ဗာန်နှင့် ပညတ်တို့သည် ကာလဝိမုတ်များ ဖြစ်ကြ၏။

ဧကန်၊ အနေကန် အာရုံပြုသော စိတ်များ

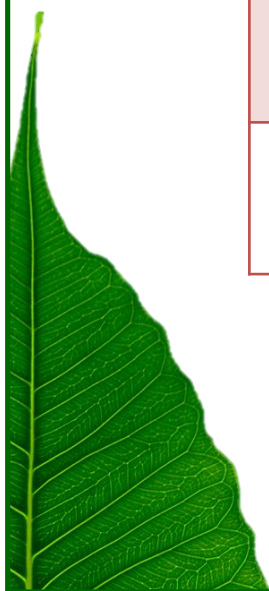
စဉ်	အာရုံပြုတတ်သော တရားများ (အာရမ္မဏိက)		အာရုံများ (အာရမ္မဏ)				
			အာရုံ	ကာမ	မဟဂ္ဂုတ်	လောကုတ်	ပညတ်
၁	စက္ခုဉာဏ်ဒွေး	၂	ပစ္စုပ္ပန် ရူပါရုံ	။			
၂	သောတဉာဏ်ဒွေး	၂	ပစ္စုပ္ပန် သဒ္ဓါရုံ	။			
၃	ယာနဉာဏ်ဒွေး	၂	ပစ္စုပ္ပန် ဂန္ဓာရုံ	။			
၄	ဇိဝှိဉာဏ်ဒွေး	၂	ပစ္စုပ္ပန် ရသာရုံ	။			
၅	ကာယဉာဏ်ဒွေး	၂	ပစ္စုပ္ပန် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ	။			
၆။	မနောဓာတ် (၃) ပါး	၃	ပစ္စုပ္ပန် ပဇ္ဇာရုံ	။			
၇။	သန္တိရဏ - ၃၊ မဟာ ဝိပါက်- ၈၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်	၁၂	ကာမတရား	။			
အထက်ပါစိတ် (၂၅) ပါး သည် ကာမတရားကိုသာ (ဧကန်) အာရုံပြုကြ၏။							

ကောန်၊ အနေကန် အာရုံပြုသော စိတ်များ

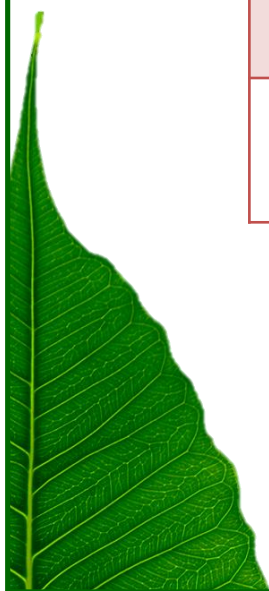
စဉ်	အာရုံပြုတတ်သောတရားများ (အာရမ္မဏီက)		အာရုံများ (အာရမ္မဏ)				
			အာရုံ	ကာမ	မဟဂ္ဂုတ်	လောကုတ်	ပညတ်
၈	အကု - ၁၂၊ မဟာကု ဉာဏ ဝိမ် - ၄၊ မဟာကြိ ဉာဏဝိမ် - ၄	၂၀	လောကုတ္တရာ ကြည့် အလုံးစုံကို အာရုံပြု (လောကီတရားများ)	။	။		။
၉	မဟာကု ဉာဏသမ် - ၄၊ ကုသိုလ် အဘိညာဏ် - ၁ (ရူပကုသိုလ် ပဉ္စမဈာန်)	၅	အရဟတ္တမဂ်, ဖိုလ် ကြည့်သော အလုံးစုံကို အာရုံပြု	။	။	။	။
၁၀	မဟာကြိ ဉာဏသမ် - ၄၊ ကြိယာ အဘိညာဏ်၊ ဝုဠော	၆	အလုံးစုံကို အာရုံပြု	။	။	။	။

ဧကန်၊ အနေကန် အာရုံပြုသော စိတ်များ

စဉ်	အာရုံပြုတတ်သောတရားများ (အာရမ္မဏိက)		အာရုံများ (အာရမ္မဏ)				
			အာရုံ	ကာမ	မဟဂ္ဂုတ်	လောကုတ်	ပညတ်
၁၁	ဝိညာဏဇ္ဇာယတနစိတ် - ၃၊ နေဝသညာနာသညာယတ-၃	၆	မဟဂ္ဂုတ်ကိုသာ (ဧကန်) အာရုံပြု		။		
၁၂	အဘိညာဏ်ဒွေးကြည်သော ရူပစိတ် - ၁၅၊ အာကာသာန ဇ္ဇာယတန - ၃၊ အာကိဉ္စညာ ယတန စိတ် - ၃	၂၁	ပညတ်ကိုသာ (ဧကန်) အာရုံပြု				။
၁၃	လောကုတ္တရာစိတ် - ၈ ပါး	၈	နိဗ္ဗာန်ကိုသာ (ဧကန်) အာရုံပြု			။	

ဝတ္ထုသင်္ဂဟ

- ❖ မှီရာဝတ္ထုအလိုက် စိတ်၊ စေတသိက်တို့ကို ပေါင်း၍ ရေတွက်ခြင်းသည် ဝတ္ထုသင်္ဂဟ မည်၏။
- ❖ မြေကြီးသည် သက်ရှိ၊ သက်မဲ့ အရာဝတ္ထုတို့အား တည်ရာမှီရာ အဖြစ်ဖြင့် ကျေးဇူးပြု သကဲ့သို့ ပဿာဒရုပ် (၅) ပါး၊ ဟဒယရုပ် (၁) ပါးတို့သည် စိတ်၊ စေတသိက်တို့အား တည်ရာ မှီရာ အဖြစ်ဖြင့် ကျေးဇူးပြု တတ်သောကြောင့် ဝတ္ထုမည်၏။

1. စက္ခုဝတ္ထု	= စက္ခုပဿာဒရုပ် - မျက်စိအကြည်ရုပ်
2. ဘောတဝတ္ထု	= ဘောတပဿာဒရုပ် - နားအကြည်ရုပ်
3. ယာနဝတ္ထု	= ယာနပဿာဒရုပ် - နှာခေါင်းအကြည်ရုပ်
4. ဇိဝှိဝတ္ထု	= ဇိဝှိပဿာဒရုပ် - လျှာအကြည်ရုပ်
5. ကာယဝတ္ထု	= ကာယပဿာဒရုပ် - ကိုယ်အကြည်ရုပ်
6. ဟဒယဝတ္ထု	= နှလုံးသွေး၌တည်သော ကမ္မဇရုပ်

ဝတ္ထုဖြင့် ဘုံကို ဝေဖန်ခြင်း

- ❖ ကာမ (၁၁) ဘုံ ၌ ဝတ္ထုရုပ် (၆) ပါးလုံး ရနိုင်၏။
- ❖ အသညသတ်ကြည်သော ရူပ (၁၅) ဘုံ ၌ စက္ခုဝတ္ထု၊ သောတဝတ္ထု၊ ဟ ဒယဝတ္ထု ဟူသော ဝတ္ထုသုံးပါး တို့သာ ရနိုင်၏။ (ကာမတရားကို စ က်ဆုပ်ရွံရှာသော ကာမဝိရာဂဘာဝနာ ကံကြောင့် ကာမတဏှာ၏ အသုံးအဆောင် သက်သက်ဖြစ်သော ယာနဝတ္ထု၊ ဇိဝှိဝတ္ထု၊ ကာယဝတ္ထုများ လုံးဝ မရနိုင်ပေ။ ဗြဟ္မာများတွင် ခန္ဓာကိုယ်၊ နှာခေါင်း၊ လျှာ ပုံသဏ္ဌာန်တို့ ရှိသော်လည်း ပသာဒရုပ် မရှိသောကြောင့် အနံ့အသက်၊ အရသာ၊ အထိအတွေ့ မခံစားနိုင်ကြပေ။)
- ❖ အရူပ (၄) ဘုံ ၌ ရုပ်ဟူသမျှကို စက်ဆုပ်ရွံရှာသော ရူပဝိရာဂဘာဝနာ ကံကြောင့် ရုပ်သက်သက် ဖြစ်သော ဝတ္ထုရုပ် (၆) ပါးလုံး မရနိုင်ပေ။
- ❖ အသညသတ်ဘုံ ၌ နာမ်တရားများကို ပြီးငွေ့စက်ဆုပ်သော အရူပဝိရာဂဘာဝနာ ကံကြောင့် နာမ်ဟူသမျှ လုံးဝ မရနိုင်။ ထို့ကြောင့် စိတ်၊ စေတသိက်တည်းဟူသော နာမ်တရားတို့၏ မှီရာဖြစ်သော ဝတ္ထုရုပ် (၆) ပါးလည်း မရနိုင်တော့ပေ။

ဓာတ် (၃) ပါး

1. မနောဓာတ် = သာမန်သိရုံမျှ သိကာမတ္တဖြစ်သော ဓာတ်
2. ပဉ္စဝိညာဏဓာတ် = မနောဓာတ်ထက် ထူးကဲစွာ သိတတ်သော ဓာတ်
3. မနောဝိညာဏဓာတ် = မနောဓာတ်၊ ပဉ္စဝိညာဏဓာတ်တို့ထက် ပိုမိုထူးကဲစွာ သိတတ်သော ဓာတ်။

ရံခါမှီ၊ ရံခါမမှီ

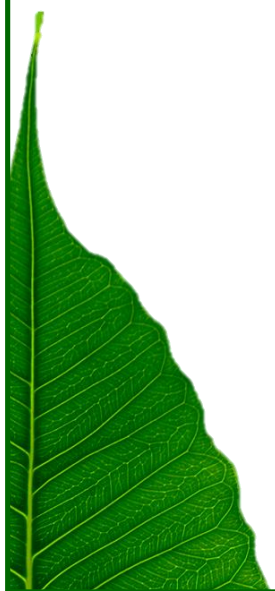
❖ ဟဒယဝတ္ထုရုပ် ကို ရံခါမှီ၊ ရံခါမမှီ ဟူသည် ... ပဉ္စဝေါကာရဘုံ (ခန္ဓာငါးပါး ရနိုင်သည့် ကာမ (၁၁) ဘုံ၊ အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပ (၁၅) ဘုံ) တို့၌ ဖြစ်ခိုက် ဟဒယ ဝတ္ထုကို မှီ၍ စတုဝေါကာရဘုံ (နာမ်ခန္ဓာ (၄) ပါးသာ ရနိုင်သည့် အရူပ (၄) ဘုံ) တို့၌ ဖြစ်ခိုက် ဟဒယဝတ္ထုကို မမှီဟု ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်၏။

ဝတ္ထုဖြင့် စိတ်ကို ဝေဖန်ခြင်း

စဉ်	စိတ်		ပေါင်း	ဝတ္ထု	ဤသို့သော အမြဲတမ်း
၁။	စက္ခုဝိညာဏ်ဒွေး (စက္ခုဝိညာဏဓာတ်)		၂	စက္ခုဝတ္ထု	
၂။	သောတဝိညာဏ်ဒွေး (သောတဝိညာဏဓာတ်)		၂	သောတဝတ္ထု	
၃။	ဃာနဝိညာဏ်ဒွေး (ဃာနဝိညာဏဓာတ်)		၂	ဃာနဝတ္ထု	
၄။	ဇိဝှိဝိညာဏ်ဒွေး (ဇိဝှိဝိညာဏဓာတ်)		၂	ဇိဝှိဝတ္ထု	
၅။	ကာယဝိညာဏ်ဒွေး (ကာယဝိညာဏဓာတ်)		၂	ကာယဝတ္ထု	
၆။	မနောဓာတ်သုံးပါး (ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇာန်း၊ သမ္ပဋိစိုက်ခန်းဒွေး)		၃	ဟဒယဝတ္ထု	နံရံ
၇။	မနောဝိညာဏဓာတ်	ဒေါသမူ - ၂၊ သန္တိရဏ - ၃၊ ဟသိတုပ္ပါဒ် - ၁၊ မဟာဝိပါက် - ၈၊ ရူပ - ၁၅၊ သောတာပတ္တိမဂ် - ၁၊	၃၀	ဟဒယဝတ္ထု	
		လောဘမူ - ၈၊ မောဟမူ - ၂၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇာန်း - ၁၊ မဟာကု - ၈၊ မဟာကြံ - ၈၊ အရူပကု - ၄၊ အရူပကြံ - ၄၊ သောတာပတ္တိမဂ်ကြည့် လောကုတ္တရာ - ၇	၄၂	ဟဒယဝတ္ထု	
		အရူပဝိပါက် - ၄၊	၄	ဝတ္ထုရုပ် လုံးဝမရှိ	

ပက်ကင်းပိုင်းပြီး၏

၁၆.၁၁.၂၀၁၄ စနေနေ့

